

MEDIDAS DE PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS TRAS A FINALIZACIÓN DA SITUACIÓN DE CRISE SANITARIA OCASIONADA POLA COVID-19

14 de xullo de 2023

1- OBXECTO E ALCANCE

O presente documento ten por obxecto dar unha resposta adecuada e unificada respecto ás medidas de prevención de riscos laborais fronte á exposición laboral a axentes biolóxicos no ámbito asistencial nos centros sanitarios do Servizo Galego de Saúde tras a finalización da situación de crise sanitaria ocasionada pola COVID-19 e o cesamento na aplicación de medidas extraordinarias, en particular as relativas ao uso das máscaras (Orde SND/726/2023).

Este documento será de aplicación a todas as áreas sanitarias, que procederán a súa implantación con carácter inmediato para a protección do persoal do Servizo Galego de Saúde.

2- CONSIDERACIÓNS XERAIS

No contorno laboral as medidas preventivas enmárcanse no **Real Decreto 664/1997**, do 12 de maio, sobre a protección dos/as traballadores/as contra os riscos relacionados coa exposición a axentes biolóxicos durante o traballo. Calquera toma de decisión sobre as medidas preventivas a adoptar deberá basearse en información solicitada mediante a avaliación de risco de exposición.

Así e todo, na liña do cesamento na aplicación de medidas extraordinarias tras a finalización da situación de crise sanitaria ocasionada pola COVID-19, quedan sen efecto as medidas adoptadas nese contexto relativas á determinación de aforos máximos ou a restricións de entrada/visitas/acompañantes.

Ademais, e dentro das leccións aprendidas, é preciso lembrar que a pandemia tivo un gran impacto en termos de morbilidade e mortalidade na **poboación máis vulnerable**. E por iso, tras o fin da situación de crise sanitaria pola COVID-19, as medidas de prevención e control, adaptadas á situación actual, deben tamén dirixirse á devandita poboación. Neste sentido seguiranse as indicacións establecidas pola Dirección Xeral de Saúde Pública en unidades ou servizos que atendan a pacientes vulnerables no seu documento "Medidas preventivas en centros sanitarios de Galicia tras a publicación da Orde SND/726/2023 pola que se declara a

finalización da situación de crise sanitaria ocasionada pola COVID-19".
(<https://www.sergas.gal/Saude-publica/Medidas-preventivas-centros-sanitarios>)

As medidas do presente documento sumaranse ás medidas organizativas nos centros sanitarios nos documentos elaborados pola Dirección Xeral de Asistencia Sanitaria para Atención Hospitalaria (<https://coronavirus.sergas.gal/Contidos/Atencion-hospitalaria>) e Atención Primaria (<https://coronavirus.sergas.gal/Contidos/Atencion-primaria>) tras a finalización da situación de crise sanitaria ocasionada pola COVID-19.

As unidades ou servizos que atendan a pacientes vulnerables no Servizo Galego de Saúde serán os definidos pola Dirección Xeral de Asistencia Sanitaria.

3- MEDIDAS DE PREVENCIÓN E PROTECCIÓN

3.1- Medidas xerais

- Reforzar as PRECAUCIÓNES ESTÁNDAR na atención a todo paciente e aplicar as PRECAUCIÓNES ESPECÍFICAS baseadas no mecanismo de transmisión indicadas pola Dirección Xeral de Saúde Pública.
- Realizar unha estrita hixiene de mans^{1,2} e respiratoria.
- Usar adecuadamente os equipos de protección persoal.
- Colocar e retirar correctamente o EPI: no curso "Prevención de riscos biolóxicos", na modalidade de autoformación³, inclúense vídeos nos que se indican como poñer e retirar correctamente os equipos de protección^{4,5,6} e como realizar a correcta hixiene de mans durante a secuencia⁷.
- Garantir a ventilación periódica e adecuada dos lugares de traballo (natural ou mecánica).
- Garantir a limpeza e desinfección de lugares, superficies e equipos de traballo.
- Todo o persoal debería ter actualizado o calendario vacinal da persoa adulta para persoal sanitario, incluída a vacinación anual durante a campaña de vacinación fronte á gripe.

1 https://www.sergas.es/Saude-publica/Documents/3695/Técnica_de_lavado.pdf

2 Na modalidade de autoformación está dispoñible o curso "Hixiene de mans na atención sanitaria" (7 horas).

3 <https://acis.sergas.es/cartafol/Autoformacion?idioma=es>

4 Vídeo luvas: <https://femora.sergas.gal/Seguridade/Video-1-EPI>

5 Vídeo Máscara autofiltrante: <https://femora.sergas.es/Seguridade/Video-6-->

6 Vídeo Equipo de protección con luvas, bata, protección ocular e máscara: <https://femora.sergas.gal/Seguridade/Video-2-EPI>

7 Vídeo Hixiene de mans: <https://femora.sergas.gal/Seguridade/Video-5-EPI>

- Manter as mamparas nos postos administrativos de atención ao público nos que se dispoña das mesmas, sempre que non obstaculicen a comunicación coas persoas usuarias do servizo sanitario.
- Usar MÁSCARA CIRÚRXICA:
 - Todas as persoas que presenten clínica compatible con infección respiratoria (profesionais, pacientes e visitas/acompañantes).
 - Todas as persoas que acudan ás Urgencias hospitalarias ou PAC, incluídas as salas de espera.
 - Respecto ao uso de máscara por pacientes vulnerables a nas unidades e servizos que os atenden, seguiranse as recomendacións establecidas pola Dirección Xeral de Saúde Pública e pola Dirección Xeral de Asistencia Sanitaria do Servizo Galego de Saúde.

3.2- Equipos de protección persoal/EPI

A forma óptima de previr a transmisión é usar unha combinación de todas as medidas preventivas, non só equipos de protección individual (EPI). A continuación establécense as seguintes indicacións para a protección do persoal do Servizo Galego de Saúde:

- MÁSCARA CIRÚRXICA:
 - Profesionais de Urgencias hospitalarias e PAC na atención directa a pacientes⁸.
 - Profesionais sanitarios durante o transporte sanitario urxente de pacientes.
- MÁSCARA FFP2/3
 - Persoal con atención asistencial directa a pacientes sen máscara que presenten clínica compatible con infección respiratoria: máscara FFP2. Unha vez establecido o diagnóstico seguiranse as medidas específicas de prevención e protección baseadas no mecanismo de transmisión que correspondan.
 - Persoal durante a realización de manobras invasivas sobre a vía aérea e outras técnicas xeradoras de aerosois (PXA): máscara FFP2, recomendándose FFP3 nos PXA en concentracións elevadas.
- OUTROS EQUIPOS DE PROTECCIÓN
 - No caso de preverse salpicaduras:
 - Engadir un mandil impermeable sobre a bata se esta non é resistente a líquidos.
 - Pantalla facial

8 Considérase que non se precisa este nivel de protección nos postos administrativos que dispoñan de mampara.

- No caso de PXA:
 - Engadir un mandil impermeable sobre a bata se esta non é resistente a líquidos.
 - Protección ocular axustada de montura integral/ pantalla facial.

3.3. Protección de traballadores/as especialmente sensibles (TES) fronte ao SARS-CoV-2

No caso de traballadoras embarazadas e persoal inmunodeprimido, a área de Medicina do Traballo da correspondente UPRL determinará as medidas de protección en función do seu estado biolóxico e das tarefas a desenvolver no seu posto de traballo.